

Hannover-seminaarissa tietoa kasvattajille

Dr. Ludwig Christmann Hannover Verbandista kävi luennoimassa suomalaisille kasvattajille hannoverhevosista. Hän käsitteli yhdistyksen historiaa, jalostusohjelmaa sekä eri linjojen orivaikutuksia. Luennolla keskusteltiin avoimesti eri oriiden vaikutuksista jalostukseen.

Hannoverhevoset ovat tunnettuja menestyksestään kilpakentillä. Viime vuosina ne ovat dominoineet kouluratsastuksessa ja yhä enemmän hannoverhevosia näkee myös este- ja kenttäratsastuksen huipulla.

Koulupuolella hannoverin kirkkaimmat tähdet ovat Satchmo, Warum Nicht, Salinero sekä Elvis. Estepuolella Meredith Michaels-Beerbaumin ratsastamat Shutterfly sekä Checkmate eivät jätä lajista kiinnostuneita kylmäksi, kuten ei myöskään ole jättänyt Ludger Beerbaumin Goldfever tai Denis Lynchin Lantinus. Kenttäpuolella saksalaisten voittoisissa joukkueissa ovat olleet Schorsch sekä Air Jordan.

Kilpapuolen lisäksi suuret markkinat ovat harrastehevosille. Näistä kilteistä, suorastaan pomminvarmoista harrastehevosista, maksetaan huutokaupoissa suuria summia.

Hannover ja jalostus

Hannover on kantakirjana vanha, valtiosijoitola Celle perustettiin jo vuonna 1735 ja kantakirja vuonna 1888. Ensimmäiset ratsastustestit oreille tehtiin 1927. Verdenin kuuluisat huutokaupat aloitettiin sotavuosien jälkeen vuonna 1949. Hannoverin jalostusalue Saksassa on laaja, kaiken keskuksena on kuitenkin Verden, jossa toimii nykyään yhdistyksen toimisto. Samas-

sa paikassa järjestetään myös suuret huutokaupat sekä osa oritesteistä.

Kantakirja ei ole suljettu. Vuosien aikana hannoverissa on käytetty kantakirjan puitteissa erilaisia hevosia esimerkiksi tyypin parantamiseksi keventämistarkoituksessa. Rotuun on tullut englantilaista täysveristä, angoarabia ja arabia sekä trakehneria. Hyppyhevosien jalostukseen on käytetty holsteinhevosia.

- Alkujaan hannover-hevosien kasvattajat ovat olleet maatilallisia. Tänä päivänä asia on jo aivan toisin, uudet jäsenet yhdistyksessä eivät välttämättä ole enää maanviljelijöitä, vaan hevosia harrastavia ihmisiä. Keskimäärin tänä päivänä kasvattajalla on muutama tamman ja vain muutamalla prosentilla kasvattajista on enemmän tammoja jalostuskäytössä. Aiemmin mautiloilla oli muutama tamman joita pidettiin enemmän kasvatusmielessä. Toki hevoset myös tekivät maatilan töitäkin ja toisaalta ne olivat silti ratsastuskelpoisia, kertoo Christmann.

Vuosittain hannoverissa syntyy 8000-9000 varsaa. Tämä on huomasti enemmän kuin esimerkiksi Suomessa. Useiden tuhansien varsojen vuosittaiseen määrään mahtuu huippuja, mutta myös hyvin tavallisia harrastehevosia.

Aktiivisia kasvattajia on yli 10.000 ja rekisteröityjä orejakin lähes 500. Useassa isossa kas-

Hannoveriyhdistyksen kehitys ja neuvontaosaston päällikkö Dr. Ludwig Christmann piti hyvän luennon Ypäjällä täydelle auditoriolle.

Kilparatsujen lisäksi harrastehevosilla on suuret markkinat

vatusmaassa, kuten Australiassa, Isossa-Britanniassa ja USA:ssa, on perustettu omat kantakirjat hannoverhevosille. Kansainvälinen kiinnostus hannoverhevosia kohtaan kasvaa koko ajan. Huutokaupoissa myytävistä hevosista jo yli puolet myydään ulkomaille.

Pitkän tähtäimen tavoitteet

Yhdistyksellä on kauaskantoisia ajatuksia jalostusohjelmassa. Vuosikymmenien työ on tuottanut jo tulosta kouluratsastushevosien parissa ja 15 vuoden takainen estehevosohjelmaa pikkuhiljaa kantaa hedelmää. Estehevosoh-

Dr. Christman palkitsemassa näyttelyyn osallistunutta Anna Liljan esittämää ja omistamaa varsaa.

Näyttelyn parhaana tammana palkittiin Saksassa syntynyt tamma Felicitadella (Fabriano – Lauries Crusador xx).

jelma oli entisen johtajan Herwart v.d. Decken ajatus, jossa osa hannoverihevosista muodosti erityisen hyppyhevosien geenipohjan. Tähän ohjelmaan valikoitiin hevoset sekä sukutaulun että kilpailunäyttäjien pohjalta. Tällä hetkellä estehevosohjelmassa on mukana noin 2000 tammaa. Hannoverit ovat menestyneet myös tällä saralla, vaikka kilpailu on kova niiden saksalaisten alueiden kanssa, jotka kasvattavat ainoastaan estehevosia.

Hannoverin jalostusohjelman päätavoitteena on kasvattaa hevosia joiden luonne, ratsastettavuus, rakenne, liikkeet ja hyppykyky soveltuvat niin kilpaurheiluun kuin harrastukseen-

1.

kin. Dr. Christmann on tutkinut yhdistyksessä paljon hevosten rakenteen ja suorituksen korrelaatioita toisiinsa. Kouluhevosilla rakenne ja liikkeet korreloivat selvästi, mutta estehevosilla tämä korrelaatio oli huomattavasti pienempi.

- Kouluhevosten kasvattaminen on ollut vaikeampaa, sillä näissä joudutaan katsomaan useampaa eri kohtaa. Kouluhevosella täytyy olla kolme hyvää askellajaa, hyvä ratsastettavuus ja säännölliset liikkeet. Usein käyttämällä sukupolvesta toiseen pelkkiä kouluhevosia kadotetaan hevosten kyky koota itseään. Hyvässä kouluhevosessa löytyykin siten jonkin verran estehevosia, toteaa Christmann.

- Jalostuksessa käytettävien tammojen ja tammalinjan laatu on erittäin tärkeää, sillä kuuluisien oriiden jälkeläisiä voi yhdessä vuosiluokassa olla helposti 500-600 varsaa. Tammalinjojen kautta tehdään varsoihin eroja, jatkaa Christmann.

Oriiden kanssa käytetään tiukkaa valintaa. Hannoverissa järjestetään myös pitkiä 30 tai 70 päivän testejä oreille. 30 päivän testiä käytetään usein nuorille oreille. Tämä testi täytyy olla tehtynä ennen kuin ori voi saada jalostusluvan. Suuri osa oreista läpäisee tämän testin vuosittain, joten Christmannin mukaan testi ei tänä päivänä enää ole hyvä. Lyhyestä testistä ei tehdä mitään tilastoja, mutta pidemmästä 70 päivän testistä saadaan ulos tuloksien puitteissa useita erilaisia tilastoja, joista osa annetaan myös julkisuuteen. Tammoille järjestetään omat tammatestit, joissa vuosittain käy noin 1200-1300 tammaa, näistä noin 10 % parhaimmisto saa arvon St. Pr (Staatsprämie).

Hannoverin orilinjat

Eri orilinjoista, niiden vaikutuksesta ja perimästä keskusteltiin pitkään ja vilkkaasti. Dr. Christmann kertoi hyvin avoimesti eri orilinjojen sekä myös yksittäisten oriiden hyvistä ja huonoista puolista.

Hannoverista löytyy 13 pääorilinjaa. Osa linjoista jatkaa vahvasti eteenpäin useiden merkittävien jälkeläisten kautta, osa taas on voimissaan vain muutaman orin voimin tai hiipumassa pois kokonaan.

A/E-linja pohjautuu nykyisiin oriin Eiger I, joka on periyttänyt sekä este- että kouluhevosia. Kuuluisin oriin linjaa jatkava hevonen on ori Espri, joka on periyttänyt hyvin jälkeläisilleen hyppyteknikkaa ja on sopinut erinomaisesti hieman raskaillekin tammoille. Sen kuului-

2.

1. Anky van Grunsven on voittanut hannerilaisella Salinerolla lähes kaiken mahdollisen.

2. Meredith Michaels-Beerbaum ja Shutterfly. Kuva: FEI/Kit Houghton.

Hyvässä kouluhevosessa löytyy jonkin verran estehevosta

sampia estehevosjälkeläisiä on varmasti Hugo Simonin ratsastama E.T. Espristä on linjaa jatkamassa mm. oriit Escudo I sekä Embassy, jonka emälinjasta löytyy myös holsteinverta.

F/W-linjasta löytyy kaksi linjan perustanutta oria, Feiner Kerl sekä Flavius. Feiner Kerlin linjasta löytyy sekä este- että kouluhevosia, kun taas Flaviuksen linja on mielletty hyvinkin vahvaksi kouluhevoslinjaksi. Feiner Kerlin poika Wendekreis löytyy esimerkiksi isänä Suomessa vaikuttaneelta oriilta Weltcup. Saksassa tätä linjaa jatkaa vahvimmin ori Fabriano, joka on itse aikanaan ollut oritestin voittaja. Sitä on luonnehdittu hyväluontoiseksi ja elastiseksi oriiksi. Flaviuksen linja taas on hyvissä voimissa pojanpoikansa Weltmeyerin johdosta. Weltmeyerin on huomattu toimivan myös erinomaisesti emänisänä (esimerkiksi Warum Nicht, Wolkenstein ja Wolkentanz).

D-linja on laajalti tunnettu

D-linja on laajimmalle levinnyt sukulinja myös muualla kuin hannoverin alueella. Linjan alkujuret ovat oreissa Don Carlos sekä Donnerwetter. Don Carlosen linja on sinällään hiipumaan pain. Oriin linjaa on jatkanut Drosselklang II, jolla ei toistaiseksi ole orijälkeläisiä. Don Carlosen linjan hevosista menestynein on esteratsu Dollar Girl. Donnerwetterin perustama linja kulkee eteenpäin poikansa Donnerhallin kautta. Donnerhallista ovat De Niro ja Don Frederico, tämän päivän kuumat nimet jalostuksessa. Dr. Christmann kommentoi, että tätä linjaa joudutaan hakemaan takaisin Oldenburgista, jossa se on erittäin vahvasti edustettuna.

G-linja perustuu myös kahteen eri oriin, Grandeen ja Gotthardiin. Granden linjan parhaimpana ja voimakkaimpana jatkajana pidetään tällä hetkellä oria Graf Top, joka on estehevonen. Granden linjalla ei Dr. Christmanin mukaan ole paljon jatkajia. Oriin linja ei jätä kuniita varsoja ja ne ovat myöhään kehittyviä kuten Gotthardin varsatkin. Gotthardin linjan parhaimpana periyttäjänä pidetään esteoria Goldfever. Hannoveriyhdistys on tehnyt kasvattajille ohjelman, jossa kannustetaan käyttämään G-linjan oreja.

Yhteys trakehnereihin

Hannovereilla on linjoissaan myös kaksi trakehnereihin johdettavaa linjaa, Semper Idem- ja Abglanz-linjat. Molemmat oriit tuotiin aikanaan turvaan Saksaan sodan jälkeen. Semper Idemistä on periytynyt sekä koulu- että estehevosia. Estehevosista tämän hetken nimi on Stakkato, joka tulee Semper Idemistä oriin Servus kautta.

Stakkatolta löytyy myös emälinjasta kolminker-
tainen linjaus G-linjaan. Koulupuolelle hevoset
ovat tulleet oriin Saloniki kautta. Sen jälkeläi-
nen Salieri teki uransa kouluratsastuksen hui-
pulla, vaikka oli suvultaan puhdas estehevo-
nen. Salierin täysveli kilpaili vuoden 2004 olym-
pialaisissa esteratsastuksessa. Salierista on jää-
nyt kansainvälisille kentille Anky van Grunsvei-
nin Salinero.

Abglanzin linjasta vaikuttavimpia oreja on
ollut Absatz poikiensa Akzent I ja II myötä. Ab-
satzin poika Argentan ja sen jälkeläinen Argen-
tinus ovat olleet myös vahvasti vaikuttamassa
hannoverjalostukseen.

Boleroa ja sen linjaa pidetään tulevaisuuden
huippulinjana. Ori lähes täysverinen, sen isänä
on Blue Sky xx. Bolero on saanut paljon hyviä
tammoja itselleen. Sen varsat ovat olleet hyvä-
päisiä ratsuja. Boleron vaikuttavimmat orijälke-
läiset ovat Bellissimo M ja Brentano II. Bellissi-
moa on keuhuttu tulevaisuuden huippuorik-
si, sillä sen emälinja on myös erittäin hyvä. Ori
on tyypiperiyttäjä, mutta ei periytä varsoilleen
kokoa.

Kolme linjaa täysiverisistä

Täysverisiin englantilaisiin pohjautuvia linjo-
ja hannoverissa on kolme. Sacramento Son-
gin, Lauries Crusadorin ja Furioson linjat. Sacra-

mento Songista tulee Franke Sloothaakin en-
tisen estehevososen Sandron kautta jalostukses-
sa paljon käytetty Sandro Hit. Sandrosta peri-
tyvät myös kilpakentillä menestyneet hevo-
set Shutterfly sekä Satchmo. Lauries Crusado-
rin menestyneen pojan Londonderryn emä-
linjasta löytyy myös aiemmin mainittu Eiger I.
Londonderryn poika Londontime on jättänyt
erittäin hyviä liikkujia. Furioson linjasta on tul-
lut useita hyviä periyttäjiä sekä este että kou-
lupuolelle, kuten Voltaire, Florestan, Ferro sekä
For Pleasure.

Holsteinhevosiin pohjautuvia linjoja on
myös kolme. Linjat tulevat oreista Ramzes x,
Cor de la Bryère sekä Ladykiller xx. Ramzesen
merkittävimmät jälkeläiset hannoverjalostuk-

nessa ovat Ramiro sekä Rubinstein ja poikansa
Rotspon. Cor de la Bryèren linjasta hannoverja-
lostukseen on käytetty mm oria Calypso II. Cal-
ypso II pojan Contenderin kautta jalostuksessa
vaikuttavat oriit Contendro sekä Conteur, joista
ensimmäinen on selkeästi estehevosperiyttäjä
ja jälkimmäinen kouluhevosperiyttäjä. Molem-
milla oreilla löytyy emälinjasta sama vaikuttaja
Rasputin. Ladykillerin linjasta on käytetty ore-
ja Landgraf sekä Lord. Näistä oreista tällä het-
kellä jalostuksessa linjaa ovat jatkamassa Lor-
din poika Lordanos, joka periyttää sekä hyppy-
kykyä että hyvää liikettä, ja Landor S.

Näyttely Koivulehdossa

Päivää ennen luentoa järjestettiin Koivulehdon
Tilalla hannovernäyttely ja kantakirjaanottoti-
laisuus. Dr. Christmann arvioi näyttelyssä ke-
sällisiä varsoja, muutamia nuoria hevosia se-
kä vanhempia tammoja. Koivulehdon uuden-
aikaiset tilat antoivat hienot puitteet näyttelyn
järjestämiseen.

Miellyttävähenkisessä tapahtumassa Dr.
Christmann kertoi jokaisesta arvostellusta he-
vosesta pääpiirteittäin arvosteluun vaikutta-
neet asiat. Näyttelyn parhaaksi varsaksi valikoit-
tui Helena ja Jukka Niirasen kasvatti. Parhaa-
na tammana palkittiin Felicitadella (Fabriano –
Laura – Lauries Crusador xx). ♦

Londontime on jättänyt erittäin hyviä liikkujia

Melissa & Eetu

TEAM FINLAND
sponsored by FINLANDIA

Sara & Emilie

TOIVOTAMME HYVÄÄ JOULUA JA KIITÄMME YHTEISTYÖKUMPPANEITAMME

